

# ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNÉHO KONTROLÓRA MESTA STRÁŽSKE K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU ZA ROK 2015

## I. Úvod

V zmysle § 18f ods. 1 písm. c) zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov **predkladám** odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu Mesta Strážske za rok 2015 pred jeho prerokovaním.

Návrh záverečného účtu Mesta Strážske za rok 2015 bol predložený na verejnú diskusiu dňa 15.04.2016 prostredníctvom úradnej tabule a webovej stránky mesta, čím si mesto **splnilo** zákonom stanovenú 15-dňovú lehotu zverejnenia pred jeho prerokovaním. Prerokovanie záverečného účtu mesta je plánované na zasadnutí MsZ 03.05.2016.

## II. Náležitosti návrhu záverečného účtu

Návrh záverečného účtu Mesta Strážske za rok 2015 bol spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z. n. p.

Podľa § 16 ods. 5 tohto zákona záverečný účet obce obsahuje najmä:

- ▶ údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 zákona 583/2004 Z. z. v súlade s rozpočtovou klasifikáciou
- ▶ bilanciu aktív a pasív
- ▶ prehľad o stave a vývoji dlhu
- ▶ údaje o hospodárení príspevkových organizácií v pôsobnosti obce
- ▶ prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 v členení podľa jednotlivých príjemcov, ak nie sú obcou zverejnené iným spôsobom
- ▶ údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti
- ▶ hodnotenie plnenia programov obce

V návrhu záverečného účtu síce **nie je prehľad** o poskytnutých dotáciách, ale ten má mesto **zverejnený** na svojom webovom sídle.

Návrh záverečného účtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v z. n. p. a zákona 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z. n. p.

## III. Údaje o plnení rozpočtu a výsledku hospodárenia

Údaje o plnení príjmov a výdavkov rozpočtu sú spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v zmysle Opatrenia MF SR č. MF – 0101752004 – 42, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy, avšak nie pri všetkých položkách je uvedená ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

Mesto postupovalo podľa § 16 ods. 1 zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovalo do záverečného účtu mesta a v súlade s § 16 ods. 2 finančne usporiadalo svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k subjektom, ktorým poskytlo prostriedky zo svojho rozpočtu a finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a vyšších územných celkov.

Finančné hospodárenie mesta sa riadilo rozpočtom, ktorý bol schválený uznesením MsZ

č. 212/2015 zo dňa 28.01.2015.

Rozpočet bol v priebehu roka upravený celkom trikrát v súlade s ustanovením § 14 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. O vykonaných rozpočtových opatreniach viedlo mesto operatívnu evidenciu.

K 31. 12. 2015 hospodáril mesto nasledovne:

Bežný rozpočet	schválený rozpočet	upravený rozpočet	skutočnosť
Bežné príjmy	2 722 576	2 977 020,93	2 960 032,42
Bežné výdavky	2 635 517	2 889 961,93	2 771 798,05
Hospodárenie – prebytok			+ 188 234,37

Kapitálový rozpočet	schválený rozpočet	upravený rozpočet	skutočnosť
Kapitálové príjmy	0	17 395	30 899,00
Kapitálové výdavky	137 650	305 309,41	213 480,46
Hospodárenie – prebytok			- 182 581,46

Finančné operácie	schválený rozpočet	upravený rozpočet	skutočnosť
Príjmové fin. operácie	137 650	287 914,41	197 084,29
Výdavkové fin. operácie	87 059	87 059	77 064,45
Hospodárenie – prebytok			+ 120 019,84

Podľa § 10 ods. 6 zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy **sú súčasťou rozpočtu aj finančné operácie**, ktorými sa vykonávajú prevody z prostriedkov peňažných fondov obce a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Avšak **finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu** obce.

Podľa § 2 písm. b) vyššie uvedeného zákona sa **prebytkom** rozpočtu rozumie kladný rozdiel medzi príjmami rozpočtu a výdavkami rozpočtu a schodkom záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu.

Z tohto vyplýva, že mesto vykázalo za rok 2015 **prebytok rozpočtu vo výške 5 652,91 €**.

Zostatok finančných operácií predstavuje **120 019,84 €**.

Z ďalšieho usporiadania sa v zmysle § 16 zákona o rozpočtových pravidlách z tohto prebytku **vyklúčujú** nevyčerpané účelovo určené finančné prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku.

V návrhu záverečného účtu sú to tieto finančné prostriedky:

- štátne sociálne dávky(rodinné prídavky)	117,61
- transfér od subjektov VS(obce pre CVČ)	117
- účelovo viazané prostriedky z nájmu bytov a s tým spojených služieb (nájomné byty ul. Laborecká )	5 734,12 €
- účelovo viazané prostriedky z nájmu bytov a s tým spojených služieb (nájomné byty U-3)	6 143,63 €
<b>spolu</b>	<b>12 112,36 €</b>

Keďže tieto prostriedky sú vyššie ako prebytok, na usporiadanie sa použije aj adekvátna časť zostatku finančných operácií.

**Zostatok finančných operácií po usporiadaní predstavuje 113 560,39 € a odporúčam ho odviesť do rezervného fondu.**

#### IV. Bilancia aktív a pasív

Podľa predloženej súvahy z účtovnej závierky k 31.12.2015 mesto eviduje na strane aktív majetok vo výške 9 613 935,40 €. V tejto hodnote nie je zahrnutý majetok zverený do správy príspevkovej organizácie a rozpočtovým organizáciám mesta.

Vlastné imanie a záväzky na strane pasív sú vo výške 9 613 935,40 €.

Aj tohto roku konštatujem, že bilancii aktív a pasív je v návrhu záverečného účtu venovaný malý priestor. Hodnotenie je podľa môjho názoru príliš strohé, bez prehľadu o jednotlivých záväzkoch a pohľadávkach.

##### Trend vývoja záväzkov a pohľadávok:

	Záväzky/€/	pohľadávky/€/
rok 2010	937 440	201 542
rok 2011	986 696	225 527
rok 2012	901 286,52	225 952,12
rok 2013	675 477,24	248 996,36
rok 2014	641 349,22	241 428,05
rok 2015	926 432,50	366 358,41

#### V. Prehľad o stave a vývoji dlhu

V roku 2015 mesto **začalo splácať** investičný dodávateľský úver vo výške 382 604,81 € na opravu miestnych komunikácií (na základe zmluvy o dielo s EUROVIA SK, a. s. a celkovej faktúry s následným splátkovým kalendárom).

Zostatok úverov k 31.12.2015/€/

- ŠFRB /U-3/	202 114,57
- ŠFRB/20 B.J./	73 534,91
- Prima banka/FŠ/	232 660
- EUROVIA SK, a. s./MK/	364 385,53
Spolu	<b>872 695,01</b>

##### Vývoj dlhovej služby(DS)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Stav obyv. k 31.12.	4 605	4553	4530	4 548	4 503	4 505	4 496
DS	952 534	865498	778463	691 427	604 391	585 374	<b>508 309</b>
DS na 1 obyv.	206	190	172	153	134	130	113

Vývoj DS je v návrhu ZÚ uvedený v kap. VII.

Táto štatistika zahŕňa bankové úvery dlhodobé (v súvahe na strane pasív ako B.V.1) a ostatné záväzky dlhodobé (v súvahe na strane pasív ako B.III.1). Podľa tejto štatistiky má vývoj takto uvádzaného dlhu klesajúci trend, čo je **v protiklade** s vyššie uvedeným konštatovaním o čerpaní nového úveru. Je to tým, že investičný dodávateľský úver bol do účtovníctva zavedený ako krátkodobý, čo nie je správne, pretože doba jeho splácania je 7 rokov. Ten-

to úver je potrebné zaradiť medzi dlhodobé. Tento názor vyjadril aj nezávislý audítor pri overovaní účtovnej závierky.

Súčet záväzkov mesta predstavuje v skutočnosti **926 432,50 €**.

Zostatok úverov k 31. 12. 2015 bez úverov zo ŠFRB, ktoré sa **v súlade s § 17 ods. 8 zákona č. 583/2004 Z. z.** o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy nezapočítavajú do celkovej sumy dlhu mesta, predstavuje **597 045,53 €, čo je 20,17 %** zo skutočne dosiahnutých bežných príjmov v predošlom rozpočtovom roku 2014, ktoré boli vo výške 2 959 692,99 €. Suma ročných splátok vrátane úhrady výnosov (po odpočítaní splátok z úverov ŠFRB) predstavuje **90 403,15 €, čo je 3,05 %** zo skutočných bežných príjmov v roku 2014.

Na základe tejto analýzy **konštatujem**, že :

- a) celková suma dlhu mesta neprekročila 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúho rozpočtového roka(2014)
- b) suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročila 25 % zo skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka (2014)

Splnenie týchto podmienok v súlade s ustanoveniami § 17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je limitujúce pre **prípadne prijatie** návratných zdrojov financovania v aktuálnom rozpočtovom roku.

## **VI. Tvorba a čerpanie peňažných fondov**

Mesto malo v roku 2015 vytvorené tri peňažné fondy(sociálny, rezervný a fond rozvoja bývania). Čerpanie prostriedkov z týchto fondov bolo v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a uzneseniami mestského zastupiteľstva.

## **VII. Údaje o hospodárení príspevkovej organizácie**

Mestský podnik služieb dosiahol za rok 2015 **kladný výsledok hospodárenia** z hlavnej aj podnikateľskej činnosti.

Hlavná činnosť	23 032,69 €
Podnikateľská činnosť	8 322,76 €
Spolu	<b>31 355,45 €</b>

Podotýkam, že účelom hlavnej činnosti príspevkovej organizácie nemá byť dosahovanie zisku.

Príspevková organizácia používa prednostne vlastné zdroje.

V predložennom materiáli **nie je uvedený návrh** na usporiadanie kladného hosp. výsledku MsPS.

## **VIII. Prehľad o poskytnutých zárukách**

V predložennom dokumente je konštatovanie, že Mesto Strážske v roku 2015 neposkytovalo

žiadne záruky pre fyzické, resp. právnické osoby, z ktorých by mestu vyplývali ručiteľské povinnosti. Táto kapitola už nie povinnou súčasťou záverečného účtu, nahrádza ju **prehľad o poskytnutých dotáciách**(viac o tom píšem v kapitole II).

Pri tvorbe návrhu ZÚ za rok 2016 odporúčam túto kapitolu vynechať.

## **IX. Údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti**

Mesto nevykonávalo v roku 2015 podnikateľskú činnosť. Dokumentuje to Výkaz ziskov a strát k 31.12.2015, kde sú v riadku 134 v kolónke podnikateľská činnosť vykázané nulové hodnoty.

## **X. Overenie účtovnej závierky a rozpočtového hospodárenia audítorom**

Mesto si splnilo zákonnú povinnosť a dalo si audítorom overiť účtovnú závierku a rozpočtové hospodárenie k 31.12.2015. Audit vykonala Ing. Drahomíra Maskal'ová z firmy Audit Consult CD, s.r.o. so sídlom vo Vranove n/T. Z auditu bola vypracovaná Správa nezávislého audítora zo dňa 16.03.2016 so stanoviskom, že „**účtovná závierka vo všetkých významných súvislostiach poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie účtovnej jednotky Mesto Strážske k 31. decembru 2015**“.

## **XI. Hodnotenie plnenia programov mesta**

Forma hodnotenia plnenia jednotlivých programov korešponduje s formou, v akej bol programový rozpočet vo výdavkovej časti zostavený pre rok 2014.

Ak má byť programový rozpočet efektívnym a transparentným systémom použitia finančných prostriedkov, tak znovu odporúčam pri tvorbe rozpočtu prehodnotiť niektoré ciele a najmä ukazovatele vzhľadom na ich problematickú merateľnosť alebo výstižnosť, charakterizujúcu daný program, resp. podprogram(napr. podprogr. 1.4, 2.2., 3.4, 4.1, 8.1-8.3).

Programy sú hodnotené po jednotlivých podprogramoch.

Hodnotiaci komentár je v určitých prípadoch príliš stručný, resp. neobsahuje relevantné údaje vo vzťahu k cieľom a ukazovateľom, pri nesplnených meraných ukazovateľoch chýba zdôvodnenie(napr. 1.1, 1.2, 2.1, 4.4, 5.3, ).

## **XII. Záver**

- Návrh záverečného účtu Mesta Strážske za rok 2015 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje všetky náležitosti podľa § 16 ods. 5 tohto zákona. Z pohľadu zvýšenia výpovedacej schopnosti a dôležitosti tohto dokumentu je potrebné niektorým kapitolám záverečného účtu venovať v budúcnosti väčší priestor(napr. záväzkom a pohľadávkam, resp. príjmom a výdavkom).
- Návrh záverečného účtu Mesta Strážske za rok 2015 bol v zmysle ustanovení zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákona 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy predložený na verejnú diskusiu dňa 15.04.2015 spôsobom v meste obvyklým (úradná tabuľa, webové sídlo mesta).
- Riadnu účtovnú závierku a hospodárenie za rok 2015 overil nezávislý audítor v súlade s ustanoveniami zákona 369/1990 Zb. a zákona 583/2004 Z. z. so záverom, že poskytuje

pravdivý a obraz o majetkovej a finančnej situácii Mesta Strážske.

- ▶ Účtovná závierka za rok 2015 bola vykonaná v súlade so zákonom 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a vo všetkých významných súvislostiach vyjadruje finančnú situáciu mesta k 31.12.2015.
- ▶ V zmysle § 16 ods. 10 zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy odporúčam mestskému zastupiteľstvu uzatvoriť prerokovanie návrhu záverečného účtu Mesta Strážske za rok 2015 výrokom

**schvaľuje celoročné hospodárenie bez výhrad**

V Strážskom, 28.04.2016

Ing. Miloš Marko, hlavný kontrolór